

ROK II, Nr 113 (278)

ŚRODA
27 kwietnia 1949 roku
Wsch. sl. 4.14, zach. 18.54

WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

Światowy Kongres Pokoju zakończył swe obrady Wielka manifestacja w Pradze

PARYŻ, (PAP). — W atmosferze nieopisanego entuzjazmu zakończył w Paryżu swe obrady Światowy Kongres w Obronie Pokoju. Punktem kulminacyjnym końcowego posiedzenia było odczytanie przez Aragona projektu Manifestu, przygotowanego przez Komisję kongresową. (Tekst Manifestu podamy w dniu jutrzejszym).

Rozżarzone reflektory zalewają oslepiającym potokiem światła salę, która rozbrzmiewa oklaskami i okrzykami. Kiedy Aragon kończy czytanie Manifestu, entuzjazm osiąga szczyt.

Członkowie Kongresu zerwali się z miejsc, wołając we wszystkich językach świata: Paix! Mir! Pace! Pokój! Friede! Peace!, po czym rozbrzmiał znów podjęty przez wszystkich okrzyk: La Paix! La Paix!, podkreślony gromotem skandowanych oklasków, od których dosłownie trzęsła się sala.

Jednocześnie z pierwszego piętra, na którym zainstalowała się część delegacji włoskiej, liczącej przeszło tysiąc członków, sfrunęła różnobarwna chmara konfetti, mieniąc się w złotym świetle reflektorów wszystkimi kolorami tęczy.

Delegaci, stojąc, imitują Marsyliankę, którą podejmują goście i dziennikarze na trybunach. Następnie przez dłuższą jeszcze chwilę rozbrzmiewają okrzyki i oklaski.

Niespodzianką ostatnich godzin Kon-

gresu było pojawienie się na trybunie wielkiego poety chilijskiego Pablo Nerudy, ściganego przez rząd jego kraju i żyjącego na wygnaniu. Jego po-

rywające przemówienie kończy recytacja wiersza o Simonie Boliwarze, bohaterze Ameryki Południowej.

Przed przemówieniem Aragona, Guy de Boisson, jako referent Komisji Organizacyjnej Kongresu, odczytuje listę osobistości kilkudziesięciu krajów, które Komisja proponuje na członków stałego komitetu Światowego Kongresu Obronców Pokoju. Odczytanie listy wywołuje nową burzę oklasków. Polskę w Komitecie repre-

(Dokończenie na stronie 2-iej)

Depesza do Prezydenta R.P. od przodownic i przodowników pracy uczestniczących w Kongresie w Pradze

Przodownice i przodownicy pracy, uczestniczący w Kongresie w Pradze, przesłali na ręce Prezydenta RP depeszę następującej treści: „Przodownice i przodownicy pracy, uczestniczący w praskiej części Światowego Kongresu Pokoju, przesyłają Tobie, Obywatelu Prezydencie, serdeczne pozdrowienia. Słuchając przemówień delegatów — uczonych i robotników, pisarzy i kobiet, artystów i młodzieży wszystkich krajów, widzimy, jak potężne i niezmożone są siły pokoju. Narody nie chcą wojny. Umacniając

międzynarodową solidarność wszystkich sił pokojowych pod przewodnictwem ZSRR, zdolne są pokrzyżować wszelkie plany podżegaczy wojennych. Przodownice i przodownicy pracy, członkowie polskiej delegacji na Światowy Kongres Pokoju, przyrzekają wzmoczyć współzawodnictwo pracy, przyczynić się do przedterminowego wykonania planów, do podniesienia jakości produkcji, do wzmocnienia sił i potęgi naszego kraju, a przez to całego obozu pokojowego w świecie”.

Chińska armia ludowa na przedpolach Szanghaju

»Rząd Kuomintangu przestał istnieć« — oświadcza agencja Sinhua

Marsz Armii Ludowej na południe jest tak szybki, że co parę godzin wymieniane są nowe miasta, zajmowane przez oddziały ludowe. Dziś chińskie wojska ludowe znajdują się już tylko w odległości niespełna 7 km od największego miasta chińskiego, a czwartego co do wielkości miasta na świecie — Szanghaju.

NOWY JORK (PAP) Według nadeszłych tu z Szanghaju doniesień, czołwki chińskiej armii ludowej zbliżyły się na odległość zaledwie 7 km od centrum tego miasta. Zajęły one poprzednio stację Nan-Ziang na linii Nankin — Szanghaj, w odległości 15 km na zachód od Szanghaju.

W rejonie między Szanghajem a Hang-Czou znalazło się w potrzasku około 300 tysięcy żołnierzy kuomintangowskich.

SZANGHAJ — największy port chiński i najważniejszy ośrodek handlowy Azji Wschodniej. Ponad 3.500 tys. mieszkańców. Przemysł bawełniany, wełniany, jedwabniczy, okrętowy, maszynowy, garbarski i papierniczy. Przez port szanghajski przechodziło przed wojną ponad 46 proc. wywozu chińskiego, co wyrażało się obrotem towarowym tego portu w wysokości 33 milionów ton.

LONDYN (PAP) Korespondent agencji Reutera w Szanghaju notuje pogłoski, że podjęte już zostały

rozmowy w sprawie kapitulacji Szanghaju przed chińską armią ludową. Powołując się na pewnego wysokiego urzędnika Kuomintangu, korespondent twierdzi, że komendant garnizonu kuomintangowskiego w Szanghaju chce zawrzeć układ kapitulacyjny zgodnie z porozumieniem pekińskim.

MOSKWA (PAP) Agencja Sinhua donosi, że chińskie wojska ludowe w czasie forsowania Jang-Tse-Kiang w dniu 20 i 21 bm. odparły wspólny atak morski okrętów wojennych Kuomintangu i Wielkiej Brytanii.

Komunikat agencji podaje dalej, że w tym samym czasie, gdy oddziały chińskiej armii ludowej toczyły walkę z 5 okrętami wojennymi, kilka innych okrętów usiłowało wziąć udział w bitwie, jednakże mniej aktywny ze względu na silny ogień wojsk ludowych.

Do nocy 21 kwietnia wojska ludowe przypuszczają, że okręty te

stanowią część floty kuomintangowskiej. Dopiero następnego dnia wyszło na jaw, że w rzeczywistości były to 4 brytyjskie okręty wojenne. 3 okręty odpłynęły na wschód, prawdopodobnie do Szanghaju, podczas gdy czwarty osiadł na mieliźnie w pobliżu Czeng-Czanu. Szczegóły tej walki można było ustalić dopiero po zajęciu Czeng-Czanu przez armię ludową. Straty jakie armia ludowa poniosła w czasie tej bitwy wyniosły 252 ludzi.

Panuje zgodna opinia — podkreśla komunikat agencji Sinhua — że flota brytyjska połączyła się z reakcjoniastami kuomintangowskimi i wzięła bezpośredni udział w wojnie domowej w Chinach, ostrzeliwując pozycje armii ludowej.

Rząd brytyjski winien ponieść pełną odpowiedzialność za straty zadane armii ludowej — podkreśla agencja Sinhua. Reakcjoniści kuomintangowscy, którzy rozpoczęli wojnę, współpracując z imperialistami amerykańskimi dokonali jeszcze jednego zdradzieckiego aktu, działając w zmoście z brytyjską flotą wojenną, której nie udało się jednak przeszkodzić armii ludowej w sforsowaniu Jang-Tse-Kiang.

MOSKWA (PAP) W depeszy z Pekinu agencja Sinhua podaje następujący komunikat:

(Dokończenie na stronie 2-iej)

UCHWAŁA NACZ. KOMITETÓW WYKONAWCZYCH Str. Ludowego i Polskiego Str. Ludowego w sprawie Święta Pierwszomajowego

Zbliża się dzień 1-szy Maja, Święto Ludu pracującego Polski i całego świata. W tym szczególnie uroczystym dniu, robotnicy i chłopci manifestować będą:

**SWĄ NIEZŁOMNĄ WOLĘ UTRZYMANIA POKOJU,
ZACIEŚNIENIA SOJUSZU ROBOTNICZO - CHŁOP-
SKIEGO,
UTRWALENIA ZDOBYCZY DEMOKRACJI LUDOWEJ,
ZWIĘKSZENIA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ,
ZWIĘKSZENIA PRODUKCJI ROLNEJ.**

Dzień ten przestał już być w naszym kraju symbolem walki o zdobycie władzy. Robotnik i chłop stali się współgospodarzami swego państwa. Polska klasa robotnicza święci go pod jednym sztandarem — pod sztandarem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Osiągnięcia Polski Ludowej wypracowane trudem robotnika i chłopca, są wielkie i dla każdego widoczne. W tym wielkim Święcie będą uczestniczyć masowo szerokie rzesze chłopskie, zorganizowane w Stronnictwie Ludowym i Polskim Stronnictwie Ludowym. Obok czerwonych sztandarów łopotać będą zielone sztandary obydwu Stronnictw Ludowych. Symbolizować będą nierozdzielny węzeł chłopsko - robotniczego sojuszu i dokumentować przed całym krajem tę wielką prawdę, że Rząd chłopsko-robotniczy skierował wszystkie siły twórcze Polski Ludowej w kierunku podniesienia dobrobytu materialnego i kultury milionowych mas pracujących narodu.

Masy chłopskie maszerują razem z przodującą klasą robotniczą do lepszego ustroju w nierozdzielnym sojuszu chłopsko - robotniczym, który stanowi trwałą podstawę władzy ludowej w Polsce.

W mozolnym trudzie codziennym odbudowujemy ze zniszczeń wojennych miasta i wsie, uruchamiamy nowe fabryki, linie kolejowe, rozwijamy produkcję, wznosimy nowe uczelnie i kształcimy liczne zastępy nowych budowniczych Polski sprawiedliwej społecznej, Polski zaprzyjaźnionej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, współdziałającej w dziele utrzymania powszechnego pokoju.

Naczelne Komitety Wykonawcze obydwu Stronnictw Ludowych, wzywają jednocząc się szeregi Ruchu Ludowego i bezpartyjne masy chłopskie do jak najliczniejszego udziału w Święcie 1-go Maja, które jest manifestacją sił postępu o pokój, o sprawiedliwość, o dobrobyt i kulturę wszystkich ludzi pracy.

**NIECH ŻYJE POLSKA LUDOWA!
NIECH ŻYJE SOJUSZ CHŁOPSKO - ROBOTNICZY!
NIECH ŻYJE 1-szy MAJ!**

Naczelny Komitet Wykonawczy Naczelny Komitet Wykonawczy
Polskiego Str. Ludowego Str. Ludowego

Przedstawiciel ZSRR w ONZ piętnuje stanowisko mocarstw zachodnich w sprawie b. kolonii włoskich

NOWY JORK PAP. 21 bm. wygłosił przemówienie w Komisji Politycznej Generalnego Zgromadzenia ONZ delegat radziecki Andrzej Gromyko na temat zagadnienia byłych kolonii włoskich.

Delegat radziecki m. in. powiedział: „Jaka jest główna przyczyna trudności z jakimi spotyka się Zgromadzenie Generalne przy rozwiązywaniu zagadnienia byłych kolonii włoskich? Przyczyna ta jest jasna. Anglia i Stany Zjednoczone pragną zagarnąć tymi terytoriami. Pragną one wykorzystać obecną sytuację pod różnymi pretekstami w celach przede wszystkim strategicznych.

Delegat radziecki zacytował szereg wypowiedzi przedstawicieli Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, przyznających, że były kolonie włoskie sta-

nowia dla USA i Anglii smaczny kąsek, którym pragną się podzielić okruszynami tego kęsa Stany Zjednoczone i Anglia postanowiły obdarować Włochy.

Koła rządzące Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii — podkreśla Gromyko — usiłują rozwiązać problem byłych kolonii włoskich z punktu widzenia własnych interesów, nie mających nic wspólnego z interesem Narodów Zjednoczonych, z punktu widzenia swych agresywnych celów.

Propozycje radzieckie — stwierdza wiceminister Gromyko — podyktowane są pragnieniem znalezienia słusznego rozwiązania problemu byłych kolonii włoskich. Tym właśnie wytłumaczyć należy fakt, że delegacje szeregu krajów Azji i kilku innych popierają w całej pełni, lub z pewnymi zastrzeżeniami te propozycje.

Pierwsze rezultaty akcji hodowlanej Ambasador ZSRR Lebediew o Międzynarodowych Targach Poznańskich

Zapoczątkowana w roku bież. wielka akcja hodowlana, która zmierza do podniesienia stanu ilościowego i jakościowego pogłowia bydła, trzody chlewnej, drobnego inwentarza i drobiu rozwija się po myślnie i dała pierwsze rezultaty.

Przy współudziale Centrali Mleczarsko-Jajczarskiej, na zaplanowane 300 poradni żywieniowych, zorganizowano już 177. Poradnie te obsługują 68 tys. gospodarstw o łącznej ilości 163.000 krów.

Personel instruktorski poradni zorganizował 600 pokazów prawidłowego żywienia krów w okresie zimowym. Pokazy żywienia przyczyniły się wydatnie do podniesienia przeciętnej wydajności mleka, która podniosła się u krów, żywionych według wskazówek poradni,

o 60 proc. Na okres letni przygotowuje się akcję pokazów letniego żywienia krów, która obejmie również pokazy racjonalnego zagospodarowania pastwisk.

Przy poradniach żywieniowych rozpoczęto organizację wspólnot wodnictwa w chowie cieląt. Do dnia 15 bm. zorganizowano zespoły chowu cieląt w 145 gromadach.

W celu powiększenia stanu pogłowia bydła, Państwowe Gospodarstwa Rolne przygotowały na stacje kopulacyjne 1.200 buhajów i 600

sztuk knurów oraz przystąpiły do zakupu 30 tys. sztuk cieląt-jalówek. Cielęta są skupowane od chłopów mało i średniorolnych, którzy nie są w stanie odchowić je w swoich gospodarstwach.

Akcja szczepień ochronnych drobiu dała dobre wyniki. Do 15 bm. zaszczepiono ok. 302.524 szt. drobiu. W celu zasilenia krajowej hodowli drobiu dobrymi, pod względem rasowym, odmianami sprowadzono z zagranicy 150 rasowych indyków oraz 20 rasowych kogutów.

Według danych na dzień 10 bm. przeciw różnicy zaszczepiono ok. 1.449 tys. szt. trzody chlewnej. Akcja szczepień przebiega pomyślnie. Personel służby weterynaryjnej bierze udział przy przeglądach rozplodników i przeprowadza jednocześnie badania na gruźlicę.

W celu uzupełnienia fachowych wiadomości z dziedziny hodowli owiec i drobiu zorganizowano dla personelu instruktorskiego 2 kursy, które ukończyło ok. 60 osób.

Bezpośrednio po zwiedzeniu XXII Międzynarodowych Targów Poznańskich, ambasador Związku Radzieckiego Wiktor Lebediew, podzielił się ze specjalnym wysłannikiem PAP swymi wrażeniami, oświadczając:

„Trzeci już z kolei rok obserwuję Międzynarodowe Targi Poznańskie i zmiany, które widzę z roku na rok, świadczące o postępie Polski. Życie gospodarcze Polski rozwija się znacznie szybciej, niż po pierwszej wojnie światowej, jakkolwiek wtedy zniszczenia kraju nie przybrały tak wiel-

kich rozmiarów, jak w wojnie ostatniej.

Pomimo, iż w stosunku do Polski stosowana jest ze strony Stanów Zjednoczonych polityka dyskryminacyjna w ciągu czterech lat osiągnięty został poziom przekraczający przedwojenny.

Świadczy to o wielkiej żywotności nowego ustroju, który obecnie istnieje w Polsce. Świadczy to także o tym, że naród Polski jest w stanie przy pomocy swych sojuszników rozwiązać wszelkie, stojące przed nim problemy gospodarcze”.

Światowy Kongres Pokoju zakończył swe obrady Wielka manifestacja w Pradze

(Dokończenie ze strony 1-szej)
rentuja: Sztachelska, Borejsza i Cwik.

Lombardo Toledano składa imieniem wszystkich członków Kongresu podziękowanie Paryżowi za zgłoszenie im przyjęcie. Liczne delegacje wnoszą podarki. Delegacja kobiet hiszpańskich ofiarowuje Pablo Nerudzie wspaniałe naręczne kwiaty. Delegacja włoska przynosi wielobarwny sztandar, który powiewał nad głowami manifestantów, protestujących we Włoszech w chwili uchwalenia przez parlament włoskiej przystąpienia do paktu atlantyckiego. Delegacja stawia przed Prezydium wykutego w marmurze karraryjskim gołębia Picasso, symbolizowanego przez afisze kongresowe.

Wreszcie zabiera głos Yves Farge, oświadczając na zakończenie Kongresu:

„Oto zbliża się już chwila rozstania. Ale mimo, że rozjeżdżacie się w różne strony świata, nie nie potrafi już rozzerwać więzi, jaką połączył nas Kongres Pokoju. Wczoraj widzieliście manifestującą na stadionie Buffalo Francję — taką, jaką jest naprawdę. Wierzymy, że potrzebne, konieczne i możliwe jest współistnienie krajów o różnych ustrojach ekonomicznych i politycznych. Wiemy wszyscy, że trzecia wojna światowa doprowadziłaby do zagłady cywilizacji i wiemy również, że nastąpi rozkwit cywilizacji i kultury z chwilą, gdy ludzkość wyzwoli się od strachu przed wojną.

Dlatego możemy sobie powiedzieć przed rozstaniem, że dobrze zasłużyliśmy się ludzkości. Zanieście Waczym narodom pozdrowienie od nas”.

PRAGA PAP. 25 bm. na popołudniowym końcowym posiedzeniu praskiej sesji odczytano wśród ogólnego entuzjazmu manifest Kongresu. Przewodniczący zarządza głosowanie nad manifestem. Manifest uchwalono jednomyślnie wszystkimi 276 głosami uprawnionych delegatów.

Następnie przewodniczący Jan Drda komunikuje delegatom, że według otrzymanych przez agencję France Presse wiadomości w Tokio obraduje przy udziale 1.000 delegatów Wschodnio - Azjatycki Kongres Obrońców Pokoju (burliwe oklaski).

Kronika polityczna

Min. spraw zagr. Modzelewski przyjął w dniu 25 bm. ambasadora ZSRR w Warszawie p. Wiktora Z. Lebediewa oraz posła Szwajcarii w Warszawie p. Gaston Jaccard.

Do Warszawy przybył nowy poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Meksyku p. Ernesto Hidalgo. Minister Hidalgo z zawodu publicysta był w latach 1926 — 1932 członkiem Meksykańskiej Izby Posłów, następnie sekretarzem generalnym Ministerstwa Spraw Zagranicznych (1936 — 1943) i wreszcie gubernatorem Stanu Guanajuato (1943 — 1946).

W słowie końcowym przewodniczący Jan Drda oświadczył: „Pokój jest sprawą milionów, a nasz Kongres dowodził, jak wielkie i potężne są siły pokoju. Wzywam delegatów wszystkich krajów, żeby po powrocie do ojczyzny nadal mobilizowali swe narody do obrony trwałego pokoju, nadal demaskowali imperialistów i podżegaczy wojennych. Nasza sprawa jest sprawiedliwa, nasza sprawa zwycięży”.

Następni delegaci w skupieniu wystąpili pieśni pokoju Szostakiewicza, po czym poseł Drda zakończył Kongres słowami: „Do walki o pokój”.

Po zamknięciu obrad uczestnicy Kongresu udali się na wielki wiec, zwołany do sali pałacu przemysłowego Targów Praskich. Olbrzymią salę wypełniły ponad 15-tysięczne rzesze robotników wszystkich zakładów, fabryk i instytucji Pragi.

Wiec zajął przedstawiciel robotniczej Pragi Bina, który udzielił głosu jako pierwszemu mówcy ministrowi Nejedlemu. Słowem ministra Nejedly o znaczeniu Kongresu towarzyszyły nieustanne okrzyki na cześć ZSRR, Generalissimusa Stalina, Polski i prezydenta Bieruta oraz wszystkich delegatów i przywódców ruchu pokoju w świecie.

Ukazanie się na trybunie delegata radzieckiego Baranowa członka Komitetu Słowiańskiego ZSRR, wywołało ponowny wybuch entuzjazmu.

Również żywiołową demonstracją przyjaźni odpowiedzieli zebrani na przemówienie delegata Chin, który podkreślił, że zwycięstwo ludu chińskiego utrwalił pokój na Dalekim Wschodzie i wzmocnił pokój na całym świecie.

Następnym mówcą był Jan Izidorczyk, przedstawiciel Polski i członek zarządu związku b. więźniów politycznych.

Na zakończenie wiecu wystąpił Gabriel d'Arboussier, członek prezydium Kongresu w Paryżu, który podkreślił, że Paryż i Praga były wyrazem jednolitej woli pokoju setek milionów ludzi świata.

Wiec pokoju wielotysięcznych mas mieszkanców Pragi był wielkim wydarzeniem dla stolicy Czechosłowacji. Od chwili, gdy stała praca w fabrykach i instytucjach, długie pochody robotników i pracowników umysłowych, ciągnęły ku pałacowi przemysłowemu. Marszerując ulicami uczestnicy pochodów wznosili okrzyki na cześć pokoju i Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

Plan oszczędnościowy pierwsze zgłosiły Gliwice

23 bm. do Ministerstwa Administracji Publicznej, wpłynął pierwszy plan oszczędnościowy, zgłoszony przez miasto Gliwice. Pracownicy miejscy i Zarząd Miejski miasta Gliwice, przewiduje zaoszczędzić w ciągu rb. sumę 79.532 tys. zł, co stanowi 7,56 proc. całości budżetu samorządu miasta.

Wieś rumuńska na nowej drodze Wrażenia ze zjazdu robotników rolnych w Bukareszcie

W dniach 9 i 10 bm. odbył się w Bukareszcie, drugi krajowy zjazd rumuńskiego Zw. Zaw. Robotników Rolnych, zrzeszającego 3.000 osób. W zjeździe, który dokonał podsumowania osiągnięć dotychczasowej pracy oraz opracował nowe zasady i wytyczne dalszej pracy Związku Robotników Rolnych Rumunii, uczestniczyła również polska delegacja Zw. Zaw. Prac. i Rob. Rolnych, w składzie: ob. Centkowski — przewodniczący Zarz. Gł. Związku i ob. Frydryszak — przewodnik pracy w majątku Selejowo w pow. Gostyń. Po powrocie z Rumunii, ob. Centkowski podzielił się z przedstawicielem Polskiej Agencji Prasowej (PAP), swoimi wrażeniami ze zjazdu rumuńskich robotników rolnych.

Przed wsią rumuńską — powiedział ob. Centkowski — stoi, obecnie wielkie zadanie stworzenia podstaw socjalistycznej gospodarki. Przewodząc rolę w tej pracy odgrywają majątki państwowe, które dopiero od niedawna są własnością ludu rumuńskiego, dlatego też zjazd robotników rolnych wywołał duże zainteresowanie całego społeczeństwa rumuńskiego.

Wielki postęp, dokonujący się w Rumunii od czasu obalenia monarchii i niezwykle szybkie tempo odbudowy kraju i wzrostu dobrobytu mas

pracujących, stwarza pełnię zaufania mas ludowych do robotniczej partii Rumunii i do dróg, na które wprowadziła ona ludzi pracy w Rumunię. Zjazd w Bukareszcie silnie zaakcentował historyczne zasługi partii robotniczej i zmanifestował wdzięczność robotników rolnych dla przywódców partii.

Zjazd robotników rolnych Rumunii określił swą postawę wobec zagadnień międzynarodowych, wyrażając wolę pokoju całej ludności wsi rumuńskiej i swą solidarność z masami

pracującymi światła w obronie pokoju.

Uczucia przyjaźni i braterstwa dla krajów demokracji ludowej i Związku Radzieckiego, wyrażili zebrani na zjeździe delegaci w niezwykle gorącym przyjęciu delegacji z Polski, ze Zw. Radzieckiego, Bułgarii i Węgier.

Naszymi doświadczeniami z pracy organizacyjnej wśród robotników rolnych podzielił się z przedstawicielami ruchu robotniczego w Rumunię na całonocnej konferencji, podczas której działacze rumuńscy bardzo interesowali się naszymi osiągnięciami i metodami naszej pracy związkowej.

Delegacji naszej umożliwiono zapoznanie się z pracą związku robotników rolnych w terenie. Zwiedziliśmy kilka majątków, w których ogładaliśmy świetlice robotnicze, przedszkola, dziecińce. Zainteresowaliśmy się szczególnie szeroką akcją budowy kin w majątkach państwowych. Kina te przeznaczone są nie tylko dla robotników rolnych majątków, ale również dla ludności okolicznych wsi. Poza majątkami widzieliśmy również jedną z rumuńskich spółdzielni produkcyjnych.

W Rumunii byłem poprzednio w roku 1946 i widziałem, w jak ciężkich warunkach chłopcy i robotnicy tego kraju przystępowali do odbudowy. W tej chwili — zaledwie po 3 latach pracy — osiągnięto niezwykle wysokie wyniki. Rumunia — kraj zafascynowany w okresie rządów monarchii - kapitalistycznych, jest w tej chwili na drodze do pełnego dobrobytu — zakończył swą wypowiedź ob. Centkowski.

Hasła 1-majowe KC WKP (b)

MOSKWA, (PAP). — Cała prasa radziecka publikuje hasła 1-majowe Komitetu Centralnego Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików).

Naczelne miejsce zajmują hasła, nawołujące do utrwalenia jedności klasy robotniczej, do obrony pokoju i demokracji, do walki z podżegaczami wojennymi.

Następnie KC WKP(b), wzywa naród radziecki do wzmagania zdolności

obronnej kraju, do walki o przedterminowe wykonanie planu 5-letniego, o dalszy rozwój gospodarki narodowej, dobrobytu i kultury w ZSRR.

Dalsze hasła KC WKP(b) dotyczą sprawy oszczędności, zwiększenia produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu i rolnictwa, rozwoju nauki i sztuki.

W zakończeniu znajdujemy hasła na cześć Związku Radzieckiego, partii komunistycznej i Stalina.

Chińska armia ludowa na przedpolach Szanghaju

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Zdradziecki rząd reakcyjny Kuomintangu w Nankinie przestał istnieć jeszcze przed wkroczeniem armii ludowo-wyzwoleńczej do Nankinu. Tzw. p. o. prezydenta Li-Tsun-Jen i jego „premier” Ho-In-Czin uciekli z Nankinu. Kuomintangowski garnizon Nankinu i żandarmeria wycofują się wzdłuż drogi Nankin — Hanczou. Przylączyły się doń ogarnięte paniką wojska kuomintangowskie, uciekające z Pukou na północnym brzegu rzeki Jang-Tse-Kiang naprzeciwko Nankinu i z miast położonych na południe od tej rzeki.

Mieszkańcy Nankinu patrzyli jak pyszałkowaci jeszcze do niedawna

urzędnicy kuomintangowscy gromadzili się w panice na 3 lotniskach, bijąc się o miejsca na ostatnich odlatających z miasta samolotach. Lotniska przekształciły się w wystawę ich majątku nabytego nielegalną drogą. Tymczasem zwykli pracownicy kuomintangowskich instytucji rządowych oczekiwali spokojnie wkroczenia armii ludowo-wyzwoleńczej.

Utworzony przez obywateli miasta Nankinu już przed wejściem armii ludowo-wyzwoleńczej komitet do zabezpieczenia spokoju i porządku przesłał telegram z pozdrowieniami do przewodniczącego KC Komunistycznej Partii Chin — Mao Tse Tunga.

RADIO — TELEFON TELEGRAF

W poniedziałek wznowione zostały rozmowy zastępców ministrów spraw zagranicznych 4 mocarstw w sprawie traktatu pokojowego z Austrią.

W okresie od 14 do 28 sierpnia odbędzie się w Budapeszcie II Światowy Kongres Młodzieży Demokratycznej, w którym wezmą udział przedstawiciele młodzieży 50 krajów.

W Moskwie ogłoszono oficjalny komunikat, stwierdzający, że prezydent Rady Najwyższej ZSRR ratyfikowało konwencję w sprawie żeglugi na Dunaju, podpisaną w Belgradzie 18 sierpnia 1948 r.

28 kwietnia w pierwszej połowie dnia na obszarze ZSRR nastąpi częściowe zaćmienie słońca, które będzie widziane w południowo - zachodnich, północno - zachodnich i północnych miejscowościach europejskiej części ZSRR, a także na terenach północnych i północno - wschodnich azjatyckiej części kraju.

Cyfry mówią a fakty oskarżają

Sprawy żywnościowe mają bardzo poważny ciężar gatunkowy, głód bowiem i brak chleba wielokrotnie wytyczał drogi historii poszczególnych ludów i kontynentów. Wiemy, że stosunkowo niewielki obszar naszego globu, bo niewiele ponad 5 milionów km kw., ma wyżywić całą ludzkość, a więc blisko 2.400 milionów ludzi. W olbrzymiej tej masie jest wiele ludów o różnym poziomie cywilizacyjnym, różnych tradycjach i obyczajach. Różne są metody produkcji rolno - hodowlanej od najbardziej prymitywnych do najbardziej nowoczesnych. Szeroki więc jest wachlarz artykułów spożywczych, które stanowią podstawowy element utrzymania.

EKONOMISCI twierdzą, że w zależności od poziomu życia, ludzie stopniowo przechodzą z fazy, w której podstawowym i przeważającym artykułem spożycia są przetwory zbożowe, do fazy, w której dominuje mięso, a z niej kolejno do takiej diety dziennej, w której dominuje nabiał i jaja, a wreszcie warzywa i owoce.

Świat jednak przeżywa bolesne dysproporcje i poważny niedostatek. Z jednej strony bowiem mamy około 500 milionów ludzi, którzy żyją w nowym ustroju ładu i sprawiedliwości, rozwijając planowymi etapami coraz wyższy dobrobyt dla siebie i potężne oparcie dla sprawy pokoju. To ludzie Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej, to obszar od Bałkanów po koło arktyczne, od radzieckiej strefy Niemiec do Chin ludowych. Ale pozostałe 75 proc. ludności żyje jeszcze w warunkach ustroju, który bazuje na wyzysku człowieka przez człowieka i na eksploatacji kolonialnej.

Trzy kraje kapitalistyczne — USA, Kanada i Australia — opanowały w 85 proc. cały światowy eksport zbóż. Utrzymanie niedoboru światowego leży w interesie tej właśnie grupy producentów, którzy w pszenicy, mieście lub ryżu widzą dogodny instrument politycznej i gospodarczej presji. Monopol tej grupy został jednak bardzo silnie zachwiany ostatnio przez ZSRR, który wystąpił na rynek światowy jako potężny konkurent, wprowadzający nowy, socjalistyczny styl również i w dziedzinie międzynarodowych stosunków gospodarczych.

Mimo tego, na olbrzymich terenach naszego globu panuje głód i niedostatek. Już przed drugą wojną światową obliczono, że 85 proc. ogółu ludności we wszystkich krajach i na wszystkich kontynentach głoduje, że kiedy miliony ludzi ginie z wyczerpania głodowego, wiele krajów pali lub niszczy w inny sposób plody rolne, zebrane rzekomo w nadmiarze, nie podejmując inicjatywy sprawiedliwej i racjonalnej dystrybucji nadwyżek pomiędzy krajami, cierpiące na niedostatek w zbożu, mieście lub tłuszczach.

Obecnie świat liczy o 200 milionów ludzi więcej niż w roku 1938, a więc wzrost zaludnienia stanowi 8 proc., jednocześnie stwierdzono, że ostatnio światowa produkcja zbóż chlebowych spadła o 7 proc. w porównaniu z rokiem 1939. Niezależnie od tego z rynku światowego ubyło wiele milionów ton zbóż, które w wyniku postępującego uprzemysłowienia niektórych krajów zatrzymane są na zaspokojenie rozszerzonego zapotrzebowania wewnętrznego.

W państwie wojującego imperializmu, w USA, ponad 20 proc. wysokogatunkowej pszenicy idzie ostatnio na spasanie bydła, miliony ton kartofli roznosi się traktorami lub parowymi walcami, kukurydzę pali się w kotłach parowozowych. W Kanadzie olbrzymia większość pszenicy idzie na produkcję spirytusu. W Argentynie spalono tylko z jednego zbioru 160.000 ton pszenicy. W Brazylii tysiące worków kawy wrzuca się do morza.

Dzieje się to wszystko w okresie, w którym co najmniej 1/3 ludności świata pędzi głodową egzystencję, a około 400 milionów dzieci niszczy wskutek niedojadania. Ale jednocześnie w spichrzach północno - amerykańskich ma-

gazynuje się miliony ton pszenicy w celach interwencyjnych i dla utrzymania wysokich cen, a departament rolnictwa USA wzywa dalej farmerów do ograniczenia powierzchni uprawnej. Tak więc z tego wynika, że dysproporcje przedwojenne na odcinku aprowizacyjnym uwiadniają się obecnie z jeszcze większą siłą i 2/3 ludności świata, która pracuje w rolnictwie, nie może zapewnić dostatecznego wyżywienia, ani sobie, ani pozostałym 25 proc., a więc ludności miast. Wchodzą tu oczywiście w grę zasadnicze momenty, wywodzące się z okresu, w którym kapitalizm definitywnie obumiera w chaosie, dysproporcjach i nerwowości. W szczególności zaś rolnictwo w warunkach ustroju kapitalistycznego nie może liczyć na żadne szanse rozwoju.

Angielski tygodnik „News Statesman and Nation” ogłosił w roku ubiegłym numerze z dnia 7 sierpnia niezwykle ciekawy na ten temat artykuł, w którym między innymi czytamy o smutnej rzeczywistości, która niszczy spokój świata. Ta rzeczywistość — to „pochód śmierci naszej cywilizacji. Idzie na nas pustynia i ludność świata, stłoczona na

kurczących się polach uprawnych, zagrożona jest w swym istnieniu. Od roku 1939 ludność świata wzrosła o osiem procent, a światowa produkcja żywności spadła o siedem procent. Produkcja pszenicy i żyta wynosiła ostatniego roku tylko 36 milionów ton, w porównaniu z przedwojenną przeciętną produkcją 61 milionów. Nie trzeba przy tym zapominać, że nawet przed wojną dwie trzecie ludności na świecie było niedożywionych, a połowa ludności globu ziemskiego cierpiała nędzę, padała pastwą chorób i umierała przedwcześnie na skutek niedostatecznego pożywienia. Ci ludzie podnoszą się dziś gniewnie przeciw tej krzywdzie buntując się przeciw głodowi i władzom, które skazują ich na poniżenie. Głód jest potężną ideologią”.

Autor tego artykułu twierdzi w konkluzji, że „Serce może być przywrócone Dobrej Ziemi” na drodze zasadniczej zmiany w podejściu do problemu produkcji rolno - hodowlanej i na drodze szczerzej współpracy narodów w skali światowej.

TEGO rodzaju poglądy nie są nowością wśród ludzi nauki, działaczy i publicystów świata kapitalistycznego. Wystarczy tu przypomnieć zasłużonego w walce z głodem na świecie pierwszego naczelnego dyrektora FAO, sir Johna Boyd Orr'a, który twierdzi, że „pełne zastosowanie wiedzy może zwiększyć na świecie czterokrotnie produkcję żywności, czego rezultatem będzie wyższy poziom życia, większy dobrobyt, który jest jedyną podstawą pokoju na świecie”.

Rzecz polega w istocie swej na tym, że zwiększający się przyrost ludności i topniejący rezerwuwar żywności gleby są istotnie wielką groźbą.

Okazuje się bowiem, że w ciągu okresu życia naszych dzieci, zaludnienie na świecie wzros-

nie co najmniej o nowych 500 milionów głów, przy czym postępy w zakresie służby zdrowia mogą śmiało ten przyrost podwoić. Jednocześnie jednak wystarczy dwóch generacji na to, aby człowiek przez niedbałą gospodarkę zniszczył 20 cm nawierzchni żyznej gleby. Przyroda może odrobić tego rodzaju niszczenie ziemi dopiero w ciągu paru tysięcy lat, wiadomo bowiem, że trzeba 500 lat, aby natura wytworzyła 2,5 cm żyznej ziemi, czyli 50 lat dewastacyjnej działalności kapitalistycznej działalności kapitalistycznej niszczy to, co przyroda przygotowała dla człowieka w ciągu 4.000 lat.

Wg badań amerykańskiego uczonego Stewarda Chyśa ogłoszonych w jego książce pod znamennym tytułem: „Ziemia zasobna — ziemia uboga” — rok rocznie woda splókuje z pół i pastwisk USA około 3 miliardy ton substancji odżywczych. Przeszło 30 milionów ha zostały dla rolnictwa zmarnowane, marnuje się lub będą zmarnowane.

POSTĘPUJĄCA erozja gleby jest wynikiem barbarzyńskiego stosunku kapitalistów do ziemi. Ten stosunek opiera się na teorii tzw. racjonalnego rolnictwa. Zasadą kapitalistycznie pojętej racjonalizacji gospodarki wiejskiej jest uzyskanie maksymalnej dochodowości. Kapitalizm w pogoni za doraźnym mi zyskami coraz bardziej niweczy wytwórcze siły ziemi oraz pracę na roli.

W takich warunkach jesteśmy świadkami powszechnego zjawiska degeneracji rolnictwa kapitalistycznego. Mamy przed sobą ciekawe wydawnictwa Międzynarodowego Instytutu Rolnego, który obrął sobie swoją siedzibę w Rzymie. Z wydawnictwa tego bierzemy dane, dotyczące produkcji zboża na każ-

dego mieszkańca we wszystkich krajach kapitalistycznych. Oto ile kwintali zbóż przypadało w poszczególnych latach na głowę ludności:

lata 1896 — 1900	3,4 q
„ 1909 — 1913	1,1 „
„ 1925 — 1929	3,0 „
„ 1935 — 1939	2,8 „

Są to obiektywne i cyfrowe świadectwa możliwości rozwojowych rolnictwa w kapitalizmie, ale i na to znajduje usprawiedliwienie nauka burżuazyjna. Powiada ona, że przecież przyczyna upadku produkcji rolniczej leży w działaniu „nieubłaganego prawa zmniejszającej się wydajności ziemi”. Urojone to prawo nie jednak nie zawiniło, choćby dlatego, że jest z gruntu fałszywe. Praktyka ludzi radzieckich rozwiała de finitywnie jakiegokolwiek wątpliwość w tej mierze.

Wzorem nowej gospodarki rolnej jest gospodarka radziecka, rozwijająca się w ustroju socjalistycznym planowo i w oparciu o kolektywną pracę chłopów z nowoczesną techniką i postępową wiedzą. Ten sam traktor, ta sama maszyna ma zgoła inne znaczenie i inną rolę w gospodarce socjalistycznej, a inną w gospodarce kapitalistycznej. Te same dobra produkcyjne i konsumpcyjne, ta sama wiedza, inną grają rolę i inne mają znaczenie w różnych zasadniczych ustrojach. O tym nie należy zapominać, tym, którzy żyjąc w świecie kapitalistycznym pragną „Dobrej Ziemi przywrócić serce”.

••

DOKUCZAJEW, Williams, Mierin, Lysenko, tysiące innych uczonych radzieckich, miliony kolchozników i sochozników dowodzą w praktyce swych osiągnięciach, że rola człowieka nie powinna ograniczać się do oczekiwania podarunków od przyrody, ale powinna być rolą zdobywcą, naramiającą przyrodę, podporządkowującą ją człowiekowi również w zakresie produkcji rolnej. Równie ważne jest zagadnienie dystrybucji plodów rolno - hodowlanych w skali międzynarodowej i problem wszechstronnej współpracy międzynarodowej w zakresie wymiany doświadczeń i zdobyczy naukowych.

Burżuazyjni ekonomiści i publicyści uważają dalej, że ludzkość wzrasta szybciej niż mnożą się środki dostarczane przez naturę, wobec czego — jak pisze nowojorski poplecznik kapitalizmu W. Vogt w książce pt. „Głos zbawienia” — pożądane są dla ludzkości epidemie, wojny, choroby i głód. Oto jak wygląda istota marshallizacji i jak wygląda troska kapitalistów o ulżenie niedoli milionów głodujących.

Ten bezgraniczny cynizm i cała taktyka imperializmu wskazują na to, że olbrzymie są trudności i natury politycznej i natury gospodarczej, które stoją na przeszkodzie szybkiemu rozładowaniu kryzysu żywnościowego na świecie. Są siły, które kosztem podstawowych mas swoich ludów, walcą o utrzymanie dysproporcji i chaosu w skali międzynarodowej.

Siłom tym przeciwstawia się skutecznie w walce, obóz socjalizmu i postępu, którego liczebność liczyć należy na setki milionów, bo obejmuje cały światowy proletariatus; jego potęgę mierzyć należy sukcesami ZSRR i krajów demokracji ludowej oraz wzrastającym uświadomieniem wszystkich pracujących ludzi całego świata.

TADEUSZ ORLEWICZ

Hasła 1-Majowe NKW SL i NKW PSL

Niech żyje 1 Maja — dzień międzynarodowej solidarności mas pracujących!

Niech żyje potężny światowy front pokoju i postępu ze Związkiem Radzieckim na czele!

Precz z anglosaskimi podżegaczami wojennymi — poplecznikami niemieckiego imperializmu!

Precz z paktem atlantyckim, spiskiem podżegaczy wojennych przeciw pokojowi świata i wolności narodów!

Niech żyje Związek Radziecki, ostoja pokoju i wolności narodów!

Niech żyje i krzepnie sojusz Polski z ZSRR i krajami demokracji ludowej!

Niech żyje władza ludowa, rękojmia naszej niepodległości, wolności i zwycięstwa sprawiedliwości społecznej!

Niech żyje i krzepnie sojusz robotniczo-chłopski, granitowy fundament Polski Ludowej!

Niech żyje odrodzone Wojsko Polskie, straż pokoju, niepodległości i zdobyczy demokracji ludowej!

Nie pozwolimy nadużywać wiary i kościoła do walki z Polską Ludową!

Chłopi solidaryzują się ze stanowiskiem Rządu w sprawie kościoła!

Wszyscy do współzawodnictwa pracy o przedterminowe wykonanie planu trzyletniego!

Produkujmy więcej, taniej, lepiej i oszczędniej!

Cześć przodownikom pracy w przemyśle i rolnictwie!

Rozwijajmy handel państwowy i spółdzielczy — zwalczajmy spekulantów i paskarzy!

Rozwijajmy spółdzielczość wiejską w służbie biednych i średniorolnych chłopów!

Niech żyje Związek Samopomocy Chłopskiej — szkoła pracy społecznej chłopów — obrońca wsi przed wyzyskiwaczami!

Rozwijajmy ośrodki maszynowe na wsi — ogniska postępu i pomocy małorolnym i średniorolnym chłopom!

Więcej zboża z hektara, więcej bydła, nierogacizny i drobiu w każdym gospodarstwie!

Niech żyje walka biednych i średniorolnych chłopów o zniesienie wyzysku na wsi, o postępy, o oświatę i dobrobyt!

Uczynimy z państwowych gospodarstw rolnych ośrodki wzorowej gospodarki i postępu w rolnictwie!

Spółdzielczość produkcyjna — drogą do trwałego dobrobytu i kultury na wsi polskiej!

Niech żyje młodzież polska, niech żyje ZMP — młoda gwardia budowniczych Polski socjalistycznej!

Więcej synów robotników i chłopów na wyższe uczelnie!

Wszyscy do walki z analfabetyzmem!

Nauka i sztuka dla mas!

Cześć kobiecie polskiej — ofiarnej pracownicy w odbudowie kraju!

Kobieta wiejska współtwórczynią lepszego jutra!

Zjednoczony Ruch Ludowy wzmocni sojusz chłopsko - robotniczy!

Jedność SL i PSL oparta jest o sojusz robotniczo - chłopski!

Jedność małorolnych i średniorolnych chłopów, potężną bronią przeciwko wyzyskiwaczom i spekulantom!

Niech żyje wolna i niepodległa Polska Ludowa!

Niech żyje SL i PSL idące do jednności!

Niech żyje 1-szy Maj!

Powiat czarnkowski realizuje akcję hodowlaną mimo niskich zaliczek na paszę i prosięta

Z uwagi na swe specyficzne warunki paszowe (znaczne obszary łąk nadtopieliskich) powiat czarnkowski uznano za teren hodowlany. W związku z tym rozszerzono ramy akcji hodowlanej, szczególnie odnośnie powiększenia stanu pogłowia trzody chlewnej i bydła oraz kontraktacji świń.

Na zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 17 marca br., starosta Szczerbał powołał Powiatową Komisję Koordynacyjną dla spraw akcji hodowlanej, powiatowego komisarza akcji hodowlanej Sarrazina oraz przodowników gminnych i gromadzkich.

Na drugim zebraniu Pow. Komisji Koordynacyjnej zatwierdzono plan podniesienia pogłowia bydła i trzody chlewnej do końca bież. roku i uchwalono m. in. przeprowadzić tak zw. „masówkę” w kontraktacji świń, wysyłając w teren urzędników Starostwa, pracowników społecznych i członków partii

politycznych dla dokonywania umów kontraktacyjnych. Pogłowiu bydła zaplanowano podnieść o 15% (do 17.000 sztuk), a pogłowiu trzody chlewnej o 5% (do 24.400 sztuk). Stwierdzić trzeba, że jest to za mierzenie nietatwe, ale zupełnie realne i możliwe do osiągnięcia. Jeśli chodzi o obecny stan kontraktacji, to jest ona wykonana w 95% i obejmuje 4.187 sztuk świń słoninowych i 1.167 sztuk bekonowych, pozostających poza planem. Mająca się odbyć w bieżącym tygodniu „masówka” jest zapowiedzią przekro-

czenia planu. Przyznane powiatowi kredyty na kupno prosiąt i paszy (150 i 500 tys. zł) są w toku rozprawiania między wnioskującymi małorolnymi, ale pewien mankament stanowią zarządzenia instytucji kredytowych, ograniczające pożyczki do zbyt niskich sum. Na kupno prosiąt wydaje się 3.000 zł, a na kupno paszy 6.000 zł, podczas gdy para prosiąt kosztuje 12.000 zł. Moment ten nie stanowi jednak żadnej istotnej ani ważnej przeszkody, która miałaby wpłynąć na przebieg akcji hodowlanej. (S.)

Podniesienie higieny wsi jako czyn 1-majowy

(g) Oddział PCK w Gnieźnie zorganizował w swoim powiecie w porozumieniu z miejscowymi partiami i organizacjami społecznymi konkurs czystości zagrod jako czyn 1-majowy. Właściciele najczystszych zagrod, wytypowanych przez utworzone w każdej gminie ko-

mitety, otrzymają premie, ufundowane przez spółdzielnie ZSCH oraz Zarządy Miejskie i Starostwo. Wyszkolone uprzednio przez PCK przodownice zdrowia będą udzielać porad zainteresowanym rolnikom.

Kobiety w pierwszych szeregach przodowników pracy

W jednej z fabryk zakładów przemysłowych H. Cegielskiego zakończony zo-

stał pierwszy etap współzawodnictwa pracy w roku bieżącym.

W pierwszych szeregach przodowników pracy tego zakładu znalazło się wiele kobiet. W hali piast rowerowych na czołowe miejsce wysunęły się Eleonora Morawska, przekraczając normę produkcyjną o 94%, oraz Małgorzata Teresińska, która przekroczyła normę o 58%. W hali automatów Stanisława Komor wykonała normę w 200%. Najlepszy wynik na terenie całego zakładu w indywidualnym współzawodnictwie pracy uzyskała pracowniczka hali maszyn Rozalia Woźniak, wykonując normę w 209%.

Podkreślić należy, że w pierwszym kwartale br. niemal wszyscy pracownicy tego zakładu przekroczyli normy produkcyjne o kilkadziesiąt procent.

W jaki sposób można zapewnić sobie szybką wypłatę odszkodowań za padłe świnię

W związku z szeroko zakrojoną akcją ubezpieczenia trzody chlewnej na wypadek padnięcia z powodu chorób, szczególnie różycy, względnie konieczności dobicia sztuk chorych, zwracają się do naszej redakcji zainteresowani hodowcy z zapytaniem, jakim formalnościami należy zadośćuczynić, aby w wypadku padnięcia ubezpieczonych świń otrzymać odszkodowanie. Pow. Zakł. Ubez. Wzajemnych w Poznaniu wyjaśnił nam, co następuje:

Zakład pokrywa szkody, powstałe przez to, że ubezpieczone świnię padną lub zostaną dobite z konieczności również na skutek: chorób o ostrym przebiegu, różycy pod warunkiem dokonania szczepień przeciw różycy, chorób zakaźnych, grypy prosiąt i biegunki, chorób podlegających ustawie o ich zwalczaniu, a więc pomoru i zarazy świń. Za szkody powstałe przez złamanie nóg, żeber itp. odszkodowanie nie przysługuje. O ile jednak szkody tego rodzaju powstaną w czasie szczepień ochronnych przeciw różycy czyli podczas samej czynności szczepienia i takie świnię padną lub będą musiały być dobite z konieczności, wtedy Zakład płaci odszkodowanie.

Za szkody, spowodowane różycą, odpowiada Zakład tylko w tym wypadku,

gdy świnię była szczepiona przeciw różycy. Natomiast za wszelkie inne szkody odpowiedzialność Zakładu rozpoczyna się dopiero 14 dnia o godz. 12 od chwili podpisania umowy kontraktacyjnej lub od chwili podpisania wniosku — polisy przy świniach niekontraktowanych i o ile świnię zostały równocześnie poznacone. Przy świniach niekontraktowanych musi być poza tym opłacana składka.

Celem zapewnienia sobie szybkiej wypłaty odszkodowania należy w ciągu 24 godz. zawiadomić powiatowego lekarza wet. oraz Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” o zachorowaniu wzgl. padnięciu świni. Gminna Spółdzielnia wyda odpowiedni formularz (U 312), na którym należy odpowiedzieć na zawarte tam pytania, a poza tym podać znakowanie, pleć, wiek i wagę świni. Formularz ten musi być podpisany poza ubezpieczającym przez lekarza wet., który leczył świnię lub stwierdził przyczynę padnięcia wzgl. przez sołtysa i jednego świadka.

Wspomniany formularz należy dostarczyć w ciągu 7 dni do Gminnej Spółdzielni z równoczesnym dołączeniem: oryginału umowy kontraktacyjnej, a przy świniach niekontraktowanych polisy ubezpieczeniowej, zaświadczenia lekarza wet., że zarówno padła świnię jak i pozostałe świnię w gospodarstwie zostały zaszczepione przeciw różycy (dot. to szkód, spowodowanych różycą), zaświadczenia stwierdzającego cenę uzyskaną przez ubezpieczonego za spienienie padłej lub dobitej z konieczności świni.

Dokumenty te wysyła Gminna Spółdzielnia po ich uzupełnieniu i skontrolowaniu do Inspektoratu Powiatowego — Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, który po zbadaniu sprawy, wydaje Gminnej Spółdz. polecenie wypłaty odszkodowania, zawiadamiając o przyznaniu odszkodowania równocześnie poszkodowanego.

B. Gorajski

Nad Wartą

(WCh) 22 bm. nastąpiło w Muzeum Wielkopolskim w Poznaniu uroczyste otwarcie Ogólnopolskiej Wystawy Fotografii, reprezentującej wszystkie działy fotografii artystycznej. W uroczystości otwarcia poza przedstawicielami władz lokalnych wziął również udział minister kultury i sztuki Dybowski, który wygłosił okolicznościowe przemówienie, naświetlające znaczenie wystawy wobec Międzynarodowych Targów Poznańskich.

(WCh) Zjednoczenie cukrowni okr. poznańskiego przydzieliło 1 milion 400 tys. zł nagród dla rolników, którzy wyprodukowali największą ilość buraków cukrowych na swoich działkach plantacyjnych. Specjalne komisje dokonały rozdziału nagród wśród chłopów, wywołując wśród nich duże zadowolenie i zapał do dalszej uprawy buraka cukrowego.

(WCh) Pracownicy Centrali Tekstylnej, składowi wyrobów jedwabiu i pluszu w Kaliszu zdobyli pierwsze miejsce w wyniku zespołowego współzawodnictwa pracy za miesiąc luty rb. To pierwsze miejsce na terenie całego kra-

ju zdobyto ilością 677 punktów przed składnicami w Nowej Rudzie, Łodzi i Kowarach Śląskich.

(WCh) Poszczególne państwa, biorące udział w MTP, przygotowują w porozumieniu z Wydziałem Zagranicznym Dyrekcji MTP „Dni narodów”. Zgłoszone już zostały tego rodzaju manifestacje przez Czechosłowację, Rumunię, Węgry i Bułgarię.

(WCh) Tegoroczny plan zakontraktowania buraków cukrowych w wys. 4.250 ha został przez cukrownię szamotulską przekroczony o 450 ha, dzięki czemu cukrownia ta zajęła w kontraktacji buraka cukrowego 1 miejsce w okr. poznańskim.

(B) Młodzież ZMP-owska postanowiła uczcić Święto Pracy przez upomniadanie parku i naprawę mostu w Piotrowie. Jeśli chodzi o sprawy organizacyjne — Czynem Pierwszomajowym będzie stworzenie nowych gromadzkich kół ZMP w Nojewie, Młodasku i Piotrowie.

(sz) Tradycyjne wielkie targi kwietniowe, odbędą się w Gnieźnie w dniach 27,28,29 bm. na konie, a w dniu 29 także na bydło i targ kramarzy.

110 rodzin może jeszcze osiedlić się w Babimojskiem

(g) W obwodzie babimojskim są jeszcze możliwości osiedlenia na wolnych gospodarstwach dla 110 rodzin.

Go warto zobaczyć w Poznaniu?

TEATRY

PANSTWOWY TEATR POLSKI: godz. 19.30 „Mąż i żona” Al. Fredry. TEATR WIELKI: godz. 19.00 op. „Goplana” Zeleńskiego.

TEATR NOWY: godz. 19.30 komedia B. G. Shawa „Candida”. Reżyseria Emilia Chaberskiego, dekoracje Stanisława Jarockiego.

KOMEDIA MUZYCZNA: godz. 20.00 komedia R. Ruskowskiego „Wesele Ponia” z Zofią Jamry, Haliną Jabłonowską, Zenonem Laurentowskim i Norbertem Naderem.

TEATR AKTORA I LALKI: godz. 18.00 „Królewna Śnieżka”. KAMERALNY T. P. Z. (zespół amatorski): godz. 19.30 komedia R. Niewiarowicza „Ich dwóch”.

WYSTAWY

„SALON SZTUK PLASTYCZNYCH” (Al. Marcinkowskiego) — wystawa Z.P.A.P. okr. poznańskiego. Salon otwarty w dni powsz. 10 — 18 godz. w niedz. i święta od 12 — 17.

KINA

APOLLO: „Rzym miasto otwarte” o godz. 16.00, 18.00, 20.00. BAŁTYK: „Opowieść o prawdziwym człowieku” o godz. 17.00, 19.00, 21.00. MUZA: „Rudzielec” o godz. 15.00, 17.00, 19.00, 21.00. RIALTO: „Skarb” o godz. 16.00, 18.00, 20.00. WARTA: „Casablanka” o godz. 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. AKTUALNOSCI nr 16 o godz. 10.00, 11.00, 12.00, 13.00. CYRK nr 1 (ul. Ratajczaka) przedstawienia o godz. 19.30 w niedziele o godz. 16.00 i 19.30.

Str. 4 „WIELKO. JLSKI”

Spekulował mięsem

przeznaczonym dla robotników

(B) Wyzyskiwacz nie umie żyć inaczej jak z cudzej krzywdy. Jak skrawym tego przykładem jest świadome szkodnictwo na niekorzyść świata pracy, jakiego dopuszczał się bogacz miejski z Pniew — Edmund Tadeusz Śledziński.

Zamożny ten restaurator z całkiem witym rozmysłem w czasie od stycznia aż do pierwszego połowy marca br., legitymując się fałszywymi świadectwami ze spółdzielni skupu bydła i ze starostwa powiatowego,

nabył 3 tuczniki od jednego z miejscowych gospodarzy. Tuczniki spore — bo ważące ogółem 11 cetnarów.

Spekulant ten zabił tuczniki, nie posiadając na to zezwolenia. Oszukańczy zakup i ubój świń skrzywdził wydatnie ludność pracującą takiego małego miasteczka, jakim są Pniewy, bo o 11 cetnarów mniej rozdzielono mięsa między rzeźników, sprzedających mięso na talony.

Przestroga dla rolników posiadających niemieckie mienie

(Ko) Sady Grodzkie w Chodzieży i Czarnkowie rozpatrywały ostatnio sprawy za niezgłoszenie we właściwym Urzędzie Likwidacyjnym mienia po niemieckiego i opuszczonego.

Bronisławowi Kai z Kaczor skonfiskowano motor elektryczny marki „Storch”. Bolesław Tluszczyk zam. w Sarbce, pow. Czarnków, został skaza-

ny na karę 4.000 zł za niezgłoszenie powózki. Powózka uległa konfiskacie. Józefa Buszko — młynarza z Sarbii pow. Czarnków za niezgłoszenie dwukolowego wozu, sań konnych, 5 maszyn oraz sprzętów rolniczych — skazano na 10.000 zł grzywny oraz przepadek wymienionego mienia.

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

TAPCZANY, fotele, materace — najkorzystniej Pracownia Tapicerska Poznań, Jeskiego 1, przy Rynku Łazarzskiego, tel. 73-72. 489R

JADALNIE, SYPIALNIE, KUCHNIE, najtaniej u ZYTKOWIAKA Poznań, ul. Świętosławska 11, przy Farze. 554-z

I. C Z E R N I A K WARSZTATY MECHANICZNE Toczyenie — Spawanie — Naprawa Motocykli — Korbowody.

POZNAŃ, ul. Dąbrowskiego 32. 533Z

Wytwórnia Galanterii Skórzanej A L F O N S F L O R C Z Y K Poznań, Kramarska 19/20, tel. 26-14 poleca: torebki damskie, walizy, teki, tornistry, itp. artykuły galanteryjne. 557Z

TANCÓW nowoczesnych wyucza Adela, Szczurkówna — Jan Szczurek, Aleje Marcinkowskiego 2a, 579Z

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Dąbrowskiego 77, tel. Red. 90-40, nocny 45-09, Adm. 93-94.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szer. i szpalty):
Taryfa za mm w tekście za tekstem mekr.
do 70 mm 75.— 50.— 50.—
71 — 120 mm 100.— 60.— 60.—
121 — 200 mm 120.— 80.— 100.—
201 — 300 mm 160.— 130.— 140.—
ponad 300 mm 220.— 180.— 180.—
Ogłoszenia „drobne” za wyraz
zł 30.—. Poszukiwania pracy za wyraz
zł 20.—. Za niedziele i święta — 30% dodatku; za układ tabelaryczny — 100% drożej; za miejsce zarezerwowane — 50% drożej.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 120 zł. Wpłacać na Konto P. K. O. Oddz. Poznań Nr V-5626 lub Bank Gosp. Spółdzielczego Oddział Poznań Nr 690.

WYDAWCA: Nacz. Kom. Wyk. Stronnictwa Ludowego, Odpowiadając za pismo Kolegium Redakcyjne. Drukarnia Spółdz. Wyd. „Wydawnictwo Ludowe” Warszawa, Skolimowska 5.

B-74146

Plug do sadzenia drzew

Były gajowy Gendera z Kataryni-
na, pow. gorzowski, sporządził plug
do sadzenia drzew, który ułatwia sa-
dzenie nawet czteroletnich drzewek.

Koszt zalesienia 1 hektara gruntu
przy pomocy tej maszyny został
szniedszony z 11 tys. zł na 3.300.

Przemysł roszarniczy na Targach Poznańskich

(j) W targach poznańskich, które
odbywają się w okresie od 23 kwie-
tnia do 10 maja br., bierze udział rów-
nież oddział dolnośląski przemysłu
roszarniczego.

Na targach reprezentownie są trzy
działy przemysłu roszarniczego: dział
rolniczy, dział produkcji oraz dział
użytków ubocznych. Dział rolniczy
obejmuje nasiennictwo oraz obrazuje
na wykresach ilość nasion sprze-
danych plantatorom od czasu urucho-
mienia dyrekcji; dział produkcji —
najrozmaitsze rodzaje włókna lnu i
konopi, zaś dział użytków ubocz-
nych — produkty, jaknie przetwarza-
się z odpadków włókna. Do najbar-
dziej cennych produktów należy do-
brej jakości wata.

Radzi NASZ INSTRUKTOR

Jan Maciąg z Pleśna. — W jaki spo-
sób karmimy wiosną krowy i kurczęta?

**

Już w pierwszych dniach maja można
wypędzać krowy na pastwiska, gdzie
mają one dużo młodej, obfitej w biał-
ko paszy. Pasza ta nie wystarczy jesz-
cze całkowicie do wyżywienia krów i
trzeba dodawać do niej nieco karmy
węglowodanowej, jak: wytlóków bura-
czanych, buraków pastewnych, lub też
słomy.

Jeśli nie ma pastwiska, to można je
zastąpić zieloną karmą. Najlepszą jest
mieszanka ozimej wyki z żytem, którą
można spasać od połowy maja. Samo
żyto zielone można kosić i dawać by-
dłu już na początku maja. Wydaje ono
120 — 200 q zielonej masy z hektara.
Mieszanka wyki z żytem może dać na-
wet 250 q.

Krowa o wadze 450 kg potrzebuje o-
kolo 50 kg zielonego żyta pastewnego.
Może dać przy tym do 12 litrów mleka.
Dodając 1 kg pszennych otrąb wystar-
czy krowie 40 kg żyta. Mieszanki wyki
z żytem wystarczy 40 kg na 12 l
mleka, a przy 50 kg można otrzymać
nawet i 15 litrów.

Tak samo przy spasanu żyta, jak i
mieszanki konieczny jest jeszcze doda-
tek paszy węglowodanowej w ilości
1 — 1½ kg suszonych wytlóków bura-
czanych lub 4 — 5 kg słomy.

RADIO

CZWARTEK, 28 KWIETNIA

5.10 Sygnał czasu. 5.20 Koncert. 6.10
Dziennik. 6.30 Muz. 7.00 Wład. 8.05
Muz. 8.30 „Daleko od Moskwy”. 9.00
O Chopinie. 9.15 Skrzynka PKK. 9.30
Wszechnica 11.40 Aud. dla przedszkoli.
11.50 Muz. 12.00 Wiadomości 12.20 Kon-
cert 12.45 Aud. dla wsi 15.25 Kronika.
15.30 „Mówimy ze sobą”, dla dzieci.
15.50 Muz. 16.00 Dziennik 16.15 „Archi-
pelag ludzi odzyskanych” 16.35 „Bóbr”.
pog. 16.45 Mikołaj Miaskowski. 17.30
Poradnik językowy. 17.45 Dziennik.
18.00 „Dla każdego coś milego”. 19.00
Felieta. 19.15 Muz. czeška. 19.40
Wszechnica 20.00 Dziennik wieczorny.
21.00 „Październikowy ranek”, słuch.
21.30 „Bulgaria przemawia do Polski”.
22.00 Aleksander Głazunow. 22.45 Muz.
23.00 Ost. Wiad. 23.10 Muz

Instruktor

Pole i Zagroda

Nawożenie pogłównie nadaje roślinom kolor i jędrność w ciągu kilku dni

Nawozy sztuczne albo pomocni-
cze wysiewamy w okresie robót po-
przedzających siew czy sadzenie
tak, by wschodzące rośliny zastały
już glebę wynawożoną i przygo-
towaną do odżywienia roślin. Dru-
gi sposób polega na rozsypywaniu
nawozów podczas wzrostu roślin
czyli nawożeniu pogłównie.

Sposoby te różnią się od siebie
w swym wykonaniu już choćby ty-

ko tym, że nawożąc rolę przed sie-
wem, możemy wymieszać nawozów
z ziemią tak, jak tylko chcemy, nie
krępując się rosnącymi na niej roś-
linami. Możemy go przyorać lub
przybroniować, a więc przykryć na
rzędziami, działającymi głębiej lub
płycej. Nawożąc pogłównie musi-
my ograniczyć się do niewielkich
tylko zabiegów mechanicznych, uży-
wając tylko niektórych narzędzi, a

często rezygnujemy zupełnie z przy-
krywania nawozu ziemią.

Do nawożenia pogłównego na-
dają się nawozy łatwo rozpuszczal-
ne w wodzie i łatwo dające się wy-
plukiwać do głębszych warstw. Są
to saletry i saletrzak.

Sól potasowa i superfosfat nie
przenikają łatwo do gleby, dlatego
też powierzchniowe posypanie ty-
mi nawozami nie ma wielkiego zna-
czenia. Azotniak nie nadaje się do
sypania pogłównie, ponieważ dzia-
ła nieco trująco.

Stosujemy pogłównie nawozy azo-
towe dlatego, że obawiając się
ich wypłukania, nie ryzykujemy ca-
łej dawki przed siewem. To jest
niewątpliwie ważnym środkiem do
poprawienia stanu wegetacji zasia-
wów wtedy, gdy tego zachodzi po-
trzeba. Na wiosnę, gdy uszkodzone
przez mrozy rośliny są osłabione,
niewielka nawet dawka nawozu azo-
towego, rozsypała pogłównie, w
ciągu kilku dni nadaje im kolor i
jędrność.

Nawozy, stosowane pogłównie,
wysiewamy w mniejszych dawkach,
dwukrotnie, w odstępach dwuty-
godniowych. Daje to lepszy rezul-
tat niż wysiewanie jednorazowe.

Dr J. Gawda

Bez odpowiednich pasz nie będzie racjonalnej hodowli zwierząt gospodarskich

Nowoczesne gospodarstwo rolnicze
nie może nie doceniać b. poważnego
znaczenia uprawy łąk i pastwisk, ja-
ko kultur, dających podstawowy
surowiec, który niejednokrotnie wy-

wiera zasadniczy wpływ na całość go-
spodarstwa rolnego. Bez odpowied-
nych pasz nie ma mowy o racjonalnej
hodowli. Bez rozwiniętej hodowli —
trudno mówić o prawdziwej rentow-
ności gospodarstwa.

Zrozumienie wśród rolników t. zw.
„Ruchu zielonego” wzmagają się stale
i rozwija. Polska posiadając gęstą
sieć dolin rzek o b. dobrych glebach
łąkowych, ma doskonałe warunki dla
poprawienia i rozwijania „Ruchu zie-
lonego”.

Mając b. rozległe możliwości w tym
zakresie, powinniśmy oprzeć akcję za-
gospodarowania łąk, na własnym, wy-
hodowanym w kraju nasieniu traw. a
nie na materiale nasennym importo-
wanym.

Obecna krajowa produkcja nasion
tylko w nieznacznej mierze pokrywa
krajowe zapotrzebowanie. Poza tym
produkujemy tylko nieliczne rodzaje
traw, łatwych do hodowli, a innych
tylko w niewielkich ilościach. Warun-
ki geograficzne i glebowe sprzyjają
rozwojowi hodowli traw, które, przy
odpowiednim postawieniu tego za-
gadnienia, pozwoliłyby zaspokoić nie
tylko potrzeby wewnętrzne, lecz i zna-
leźć zbyt w szerokim zakresie na
rynkach zagranicznych.

Nowoczesne gospodarstwo łąkowe
stwarza wymagania rozwoju produk-
cji nasion traw, dostosowanych do
specjalnych warunków poszczególnych
rejonów gospodarczych. Jedne np.
muszą być przystosowane do hodow-
li w suchym, inne w wilgotnym kli-
macie, jedne znosić zalew, inne nie
itp. Stąd wynika potrzeba hodowli
odpowiednich traw. Hodowca powin-
ien produkować czyste rasy nasion
traw przez podnoszenie ich właści-
wości (cech) zwiększenia rozkrzewie-
nia itp. Rolnik natomiast winien otrzy-
mywać nasiona traw nie tylko określo-
nych gatunków i rasy, lecz i odpo-
wiedniego pochodzenia klimatyczne-
go i glebowego, by mógł zastosować je
w najodpowiedniejszych dla sie-
bie warunkach.

Organizacje rolnicze i spółdzielce
na wsi winny w jak najszerzym stop-
niu rozwijać odpowiednią akcję, w
celu pouczenia zainteresowanych ro-
lników o potrzebie hodowli traw.

Sz. S.

Uprawiamy rośliny pastewne

Kontraktacja trzody chlewnej i
bydła w dalszym ciągu trwa. Nie-
długo już zostanie wykonane całe
100 proc. zamierzonego planu. Aby
jednak doprowadzić akcję do koń-
ca, należy przede wszystkim dobrze
wychodować zakontraktowane zwie-
rzęta domowe.

Kupiona pasza nie przyniesie nam
tyle korzyści, co wyprodukowana
we własnym gospodarstwie. Upra-
wiamy więc dobrze nasze łąki i pa-
stwiska oraz rozszerzamy polową
hodowlę roślin pastewnych. W ten
sposób zapewnimy zwierzętom do-
stateczną ilość dobrej paszy, pod-
niesiemy wartość uprawową na-
szych łąk i pól, wykorzystamy ra-
cjonalnie domowe siły robocze i
przestawimy nasze gospodarstwo,
zwłaszcza mało i średniorolne, na
hodowlane.

Z doświadczenia wiemy przecież,
że plon saradeli z jednego ha za-
wiera tyle białka co i 27 q otrąb
pszennych, plon koniczyny z jed-
nego ha daje tyleż białka co i 32 q
otrąb, a plon lucerny zawiera jesz-
cze więcej, bo aż tyle co i 25 q ta-
kich samych jak i poprzednio otrąb.

Do roślin, mających bardzo duże
znaczenie w hodowli zwierząt, nale-
żą również buraki, brukiew, mar-
chew pastewna, wyka, bobik, pe-
luszka, łubin pastewny i kapusta.

Zatem zaraz wiosną, równocześnie
nie z racjonalną hodowlą zwierząt
gospodarskich, zaczynamy upra-
wę roślin pastewnych, a zyskamy
na tym sami i przysporzymy docho-
du narodowi.

M. L.

Słonecznik udaje się prawie na każdej glebie

Koński ząb i słonecznik dostar-
czają największej ilości pasz węglow-
odanowych. Słonecznik udaje się
prawie na każdej glebie, nawet na
łżejszych piaskach, na przeoranych
łąkach i na ziemiach zakwaszonych.
Słonecznik pozostawia glebę w do-
brej strukturze, pobierając bardzo
wiele składników pokarmowych.
Najlepiej siał go na oborniku z do-
datkiem nawozów sztucznych,
zwłaszcza azotowych. Na zieloną
siej się słonecznik od końca kwiet-
nia do końca czerwca. Na obsiew
1 ha potrzeba 25 — 30 kg nasienia,
głębokość pokrycia ziarna od 2 — 4
cm, odległość rzędów od 40 — 60
cm.

Na nasienie najlepiej jest wysa-
dzać słonecznik ręcznie w kwadrat
60 na 60 cm. Ręczne motyczenie lub
użycie opielacza jest bardzo wska-
zane. Na zielonkę tnie się słonecz-
nik, gdy się ukazą pierwsze kwia-
tostany. Krowy szybko przyzwycz-
ają się do smacznej zielonki. Na
kiszonkę kosi się go w czasie kwit-
nięcia, tnąc go na grubą sieczkę.
Nie wolno zbyt długo czekać ze
ścięciem, gdyż łodygi słonecznika
szybko drewnieją i tracą na war-
tości odżywczej. Kiszonka, sporzą-
dzona z pociętego słonecznika i zie-
lonki roślin motylkowych, stanowi
wymieniałą karmę dla krów, bogatą
w wapno i węglowodany. inż. S.E.

Plon z 1 ha cebuli z dymki wynosi ponad 300 kwintali

W końcu kwietnia lub w pierw-
szej połowie maja wysiewamy na
rozsadniku nasiona cebuli na dymkę
Ziemia na rozsadniku powinna być
pulchna i zawierać dużo próchnicy.
Na 10 m kw. wysiewamy w rzędy
co 10 cm 300 g nasion lekko je
przykrywając ziemią. Gęsto zasia-
na cebula daje drobną dymkę, któ-
ra w roku następnym da największy
plon.

Gdy szczypior przysycha, przy-
stępujemy do zbioru dymki, której
średnica nie powinna przekraczać
1,5 — 2 cm. Większa dymka często
wybija w kwiat, mniejsza zaś daje
niższy plon.

Sadzenie cebuli z rozsady, przy-
gotowanej w inspekcji, również jest
wskazane. Sadzenie to daje wyższy
plon, aniżeli uzyskujemy z siewu.
W drugiej połowie kwietnia, gdy
rozsada ma 2—3 listków, wysadza-
my ją w pole.

Przygotowana do sadzenia roz-
sada powinna mieć przycięte korze-
nie i szczypior. Cebula z rozsady
dojrzeje na początku września.
Liczne doświadczenia wykazały, że
jeżeli plon 1 ha cebuli z siewu będzie
wynosić 120 q, to plon z rozsady
podniesie się do 190 q, a z dymki
do 320 q.

inż. S. Ejbeszyc

Dobra gospodyni wiejska używa do wypieku
tylko najlepszych drożdży suszonych

LEBA

Żądaj wszędzie drożdży »LEBA«

573z

Organizacyjne przygotowania do obchodu »Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy«

W miastach wojewódzkich odbywają się zebrania organizacyjne »Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy«. Na tych zebraniach omawia się wyniki popularyzacji czytelnictwa i dokształcania dorosłych oraz omawia się program obchodu zbliżającego się »Tygodnia«.

W woj. rzeszowskim w ciągu ub. roku zorganizowano 504 kursy, na

których przeszkolono 7606 analfabetów. W r. 1949 przygotowuje się w sezonie letnim — 250, w zimowym zaś — 1500 kursów. Na szkolenie analfabetów prelimitowano na rok 1949 z funduszy państwowych, samorządowych, związków zawodowych i ze społecznej akcji oświatowej kwotę 57 mil. zł. W ciągu roku 1948 założono 106 bi-

bliotek gminnych oraz 903 punkty biblioteczne w gromadach. Na zakup książek w r. 1948 wydano 29 mil. zł.

W woj. krakowskim zamiast prelimitowanych 500, będzie uruchomionych 1000 kursów dla analfabetów. W zakresie popularyzacji czytelnictwa zorganizowane zostaną w szkołach, zakładach pracy, świetlicach i zespołach czytelnich prelekcje, połączone ze zbiorowym czytaniem. W zakresie rozbudowy bibliotek i upowszechnienia książki, urządzane będą odczyty o znaczeniu bibliotek oraz »Dni Książki«. Dnia 8 maja br. nastąpi otwarcie wystawy prasy.

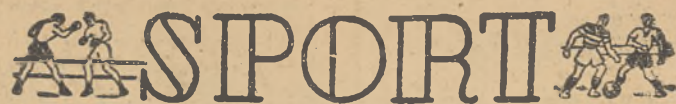
Upowszechnienie oświaty w Wielkopolsce wyraża się m. in. w przeprowadzeniu 1020 kursów początkowego nauczania. Kursy te objęły 15.500 uczestników. W celu zabezpieczenia absolwentów kursów przed tzw. »wtórnym analfabetyzmem« zorganizowano ponad 200 zespołów czytelnich. Program »Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy« przewiduje otwarcie 20 dalszych bibliotek gminnych w Wielkopolsce i na Ziemi Lubuskiej.

W programie obchodu w woj. łódzkim uwzględniono organizowanie wystaw książek i prasy, odczytów i pogadanek, wieczorów autor- skich, specjalnych audycji radiowych oraz uruchomienie w fabrykach łódzkich kiosków sprzedając taniej książki. Kioski będą obsługiwać członkinie ZNP, Ligi Kobiet oraz młodzież zrzeszona w szeregach ZMP i ZAMP.

Zarząd woj. ZSCh w Szczecinie przystąpił do wytypowania w każdym powiecie 4 gromad, które otrzymają w ramach »Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy« komplety bibliotek rolniczych i wydawnictw KUK. Pierwszeństwo w otrzymaniu bibliotek mają wsie samopomocowe.

Strażnik z Majdanka skazany na śmierć

Sąd Okręgowy w Lublinie skazał na karę śmierci Johana Vermittaga z osady Głowacz, volksdeutscha, który po wstąpieniu do SS w r. 1943 objął funkcję wartownika w obozie koncentracyjnym na Majdanku. Wyróżniony za »za służbę« w gnębieniu więźniów Vermittag został skierowany na likwidację getta warszawskiego, gdzie również wyróżnił się okrucieństwem.

ZRYW — ZJEDNOCZENIE 10:6

Rozegrany w Łodzi mecz bokserski o mistrzostwo Polski, Zryw — Zjednoczenie (Bydż.), zakończył się zwycięstwem gospodarzy w stos. 10:6. Goście mogli wywalczyć remis, gdyby nie kontuzja ręki Gnata (w. półciężka), który musiał z tego powodu zrezygnować z walki. Punkty dla Zrywu zdobyli: Czarnecki, Krawczyk, Taborek, Wojnowski i Niewadził.

TABELA LIGOWA

1) Wisła	5	10:0	17:4
2) Polonia W-wa	5	7:3	7:3
3) ZZK Poznań	5	7:3	21:10
4) Cracovia	5	7:3	13:10
5) Warta	5	5:5	7:5
6) Szombierki	5	4:6	9:9
7) Legia	5	4:6	9:12
8) Ruch	5	4:6	11:15
9) ŁKS	5	4:6	11:18
10) Lechia	5	4:6	8:14
11) Polonia B.	5	2:8	7:12
12) AKS	5	2:8	7:15

PROBNY GALOP KOSZYKARZY

Koszykarze polscy przygotowując się do meczu międzypaństwowego z Rumunią rozegrali w Warszawie spotkanie treningowe. Reprezentanci zostali podzieleni na drużynę »A« i »B«. Po zaciętej walce zwyciężyła drużyna »A« w stos. 53:41 (23:20). Spotkanie stało na dość dobrym poziomie. W grze naszych

reprezentantów widać już pewną poprawę. Wyróżnili się: z zespołu »A« — Zyliński, Dowgór i Pawlak, z zespołu »B« — Dąbrowski i Bartosiewicz.

WYNIKI SPOTKAN II LIGI PIŁKARSKIEJ

Grupa południowa: Tarnovia — Naprzód (Lip.) 1:1, Pafawag (Wr.) — Chelmek (Kr.) 0:1, Skra (Częst.) — Gwardia (Kielce) 2:0, Górnik (D. Rymer) — Baildon 2:0, Polonia (Przem.) — Polonia (Swid.) 3:4 (3:1). W grupie tej prowadzi Tarnovia (1 p. stracony).

Grupa północna: Garbarnia — Pomorzanin 2:1 (1:0), Lublinianka — Widzew 2:0, Gwardia (Szczec.) — Bzura (Chodaków) 2:2 (1:2), Radomiak — Ognisko (Siedlce) 2:1, Ostrowia — PTC (Pab.) 5:2 (2:0). W tej grupie prowadzi Garbarnia bez straty punktu.

SKONECKI ZWYCIĘŻA NA RIWIERZE

Dwaj polscy tenisisti — Skonecki i Hebda, przebywali na Riwierze francuskiej, gdzie wzięli udział w turnieju tenisowym w Cannes. Niezbyt silnie obsadzony turniej zakończył się pełnym sukcesem Polaków. Skonecki wygrał turniej, łatwo bijąc w finale Szweda Axelssona 6:0, 6:3, 6:2, Polacy wygrali również grę podwójną bijąc w finale parę Axelsson (Szw.) i Matous (CSR) 6:4, 6:4. W grze mieszanej Skonecki i Weisers (Hol.) przegrali w finale z parą czeską Matous, Straubova 6:8, 6:2, 5:7.

OTWARCIE PŁYWAŁNI AWF W WARSZAWIE

W Akademii WF w Warszawie, odbyło się uroczyste otwarcie odbudowanej pływalni krytej, połączone z towarzyskimi zawodami pływackimi, między zespołami Instytutów WF w Pragi, Budapesztu i stołecznej Akademii WF.

Otwarcia pływalni dokonał wice-minister Obrony Narodowej gen. Jarożewicz.

Następnie odbyły się niepunktowane zawody pływackie. We wszystkich konkurencjach pływacy CSR i Węgieł górowali znacznie nad młodymi studentami AWF.

»OGNIWO« — »PAFAWAG« 12:4.

W Hali Ludowej we Wrocławiu, rozegrany został w niedzielę wobec 4 tys. widzów towarzyski mecz bokserski, między drużynami II Ligi bokserkiej: »Ogniwo« i »Pafawagiem«, z Wrocławia. Wysokie zwycięstwo odniosła drużyna »Ogniwa«, która wystąpiła w pełnym składzie, jedynie bez Walugi. W drużynie »Pafawagu« zabrakło Czajkowskiego, Szczepana i Szolca.

Potomkowie starego plemienia słowiańskiego żyją w Klukach na Pomorzu Szczecińskim

Na Pomorzu Szczecińskim zamieszkuje obecnie około 300 Słowenów. Największe ich skupisko znajduje się w miejscowości Kluki w pow. słupskim. Mieszkają oni nad jeziorem Łebą i Gardno, trudniąc się przeważnie rybołówstwem.

Słowenicy uczą się chętnie języka polskiego, uczęszczając na kursy oświatowe.

Na cmentarzu w Smółdzeniu w pow. słupskim w jednym z rozbitych grobowców znaleziono modlitewnik w języku słoweńskim.

Woda z jezior mazurskich może użyźnić białostockie pola

W Warszawie odbył się ogólnopolski doroczny zjazd delegatów Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnomelioracyjnych, poświęcony omówieniu działalności Stowarzyszenia i jego zadań przy realizowaniu planu 6-letniego.

W toku obrad zostały wygłoszone referaty, omawiające możliwość wykorzystania jezior mazurskich i augustowskich dla nawadniania do lin woj. białostockiego, zadania oszczędnościowe na odcinku prac wodno-melioracyjnych oraz sprawy zagospodarowania użytków zielonych. W dyskusji omówiono sprawę dokształcania kadr techników poprzez kursy korespondencyjne oraz zwrócono uwagę na konieczność zwiększenia frekwencji słuchaczy wydziałów inżynierii wodnej na wyższych uczelniach.

W wyniku wyborów nowych władz Stowarzyszenia, prezesem wybrany został inż. Kulwiec.

Rada Narodowa bez chłopów

Miejska Rada Narodowa w Kłodzku jest jedyną chyba Radą w Polsce, w której jeszcze nie zasiadał ani jeden chłop, jakkolwiek Kłodzko ma trzy przedmieścia wyłącznie rolnicze. Fakt powyższy nie wymaga komentarzy.

8 lat więzienia i pozbawienie praw dla samozwańczego inżyniera za defraudację

Spośród szeregu spraw wniesionych wraz z aktem oskarżenia do sądu w połowie bieżącego miesiąca, znalazła się sprawa Edwarda Czekala.

Edward Czekala, na podstawie stałych dowodów stwierdzających, iż posiada wyższe wykształcenie i prawo do tytułu naukowego (inżynier - rolnik), objął w październiku 1948 pracę administratora w państwowym majątku rolnym zespół Zalesie. W krótkim, boaledwie 2 miesięcznym okresie czasu Czekala

przywłaszczył na szkodę Skarbu Państwa około 555.000 zł i kwotę tę obrócił na własne potrzeby. Oskarżal przedstawiciel Wojewódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi prok. St. Łuczak.

Sprawa ta wniesiona do Sądu Okręgowego w Kaliszu, przez Wojewódzką Delegaturę Komisji Specjalnej w Łodzi, zakończyła się wynikiem ekaującym Czekalę na 8 lat więzienia przy jednoczesnym pozbawieniu praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez przeciąg lat 3.

Józef Morton

DROGA OTWARTA

Późno, późno wróciłem do domu i z miejsca wpadłem w sam wir piekła, które zrobił Tomek.

Chłop kłął, na czym świat stoi, wy myślał od najgorszych — komu? Żonie i córce! Jednej, że źle Kaśkę wychowała, drugiej — że nie dopilnowała jej. Z zaciśniętymi pięściami doskakiwał do obydwu kobiet i aż wił się z wściekłości i pryskał śliną.

— Gdzie masz teraz córkę? Jakes ją chowała? To taka z ciebie była matka? Taka? O, bodajesz skapła, zmarniała!

Na mój widok zamilkł, ręce mu zwisły wzdłuż ciała, jak podcięte i z rozdzierającym płaczem rzucił mi się na szyję. Popłakałem się i ja.

Późno na cały dom opadła nareszcie cisza i każda godzina upływała nam teraz w ponurym, prawdziwie pogrzebowym nastroju. Odechciało nam się z Marcelem jedzenia,

nie myśleliśmy i o ofensywie. Marcel, jak przyplesniały, kiwał się na łóżku z oczami przy samej ziemi. W pewnej chwili zbliżył się do mnie.

— Jak myślisz — zapytał cicho — czy pomógłby jej co rewolwer? Mańka powiada, że nie.

— I ja tak myślę. Ale, że to byli Turowcy, ciężko mi w to jakoś uwierzyć. Gdyby Niemcy, no, to jeszcze! Mańka wspominała coś o Zabielskim? Tak? On jest najlepszym dowodem, że to byli naprawdę Turowcy. Miałeś rację, Michał!

Po chwili dodał szeptem, całkiem zlamany, niemal z płaczem:

— Nie będziemy już mieli Kaśki. Jakie to okropne! Wiesz, Michał — mówił dalej — mam uczucie, jakby to wszystko było przeze mnie. Tomek piorunował na swoją babę i dziewczę, ale na pewno myślał i myśli inaczej. Kobiety też... Żadne z nich tylko nie śmie mi tego powiedzieć. Ale co się w ich sercach

musi teraz dziać, ach, Michał...

— Niepotrzebnie się trujesz, Marcel. Inna rzecz, że gdybyśmy się byli wstrzymali z poleceniem, nie stałoby się nic szczególnego. Zbiłaliśmy baki przez dwa tygodnie, to można było przebisurmanić jeszcze dwa dni.

Westchnął ciężko, jak przywalo ny poczuciem winy.

— I ja tak myślę! — Ale nie dław się tym, nie gryś! Tyś też wczoraj chodził na wieś, mogłeś więcej nie wrócić.

Marcel przeczął ostro:

— Co ja! Ja jestem co innego!

— Nie, Marcel. W tej sprawie ty jesteś to samo, co i Kaśka.

— Tak, ale za Kaśkę ja jestem odpowiedzialny. Ja ją wysłałem.

Chodził tam i z powrotem po izbie powłóczył krokiem.

— A pamiętasz, jak z polecenia innych tyś nadstawiał głowy? Raz o mało nie zginąłeś...

Zatrzymał się przede mną.

— Pamiętam, Michał, wszystko pamiętam, ale to mi nie ulży. Wiesz, śmierć Kaśki zabiła we mnie całą radość z ofensywy. I do Tomkowej już nigdy nie pójde.

— Nie zaprzysięgaj się, bo nie wytrzymasz bez niej. Wiem, co mówię, a ciebie znam.

— Może i wiesz, ale mi się wydaje, że gdybym się teraz jej dotknął, krew by mnie nagła zalała. A i ona sama... Czy chciałaby teraz? Bo czy nie przeze mnie Kaśka nie żyje? Nie przeze mnie?

Opadł na ławę z łóżka, zwiesił głowę i zaparzył się w podłogę tę pym wzrokiem.

Odgłosy ofensywy z każdą chwilą stawały się coraz wyraźniejsze, coraz mocniejszym hukiem rosły mi w sercu, lecz noc przeżyliśmy ciężką. Zamknięci w swoim pokoju nie rozbieraliśmy się wcale. Zasłuchani w dalekie huki i strzały armatnie, nad którymi bez przerwy wylatywały samoloty, jak obłąkańcy krążyliśmy dookoła stołu, wreszcie, zmęczeni, opadliśmy na łóżko.

Koło północy nagle zamilkł cały front, nie padł ani jeden strzał, nie zagrał ani jeden samolot. Cisza!

— Co jest? — zawołałem — Marcel, zamilkł na froncie! Czyż by?

Marcel zerwał się z łóżka i bez czapki, bez kożucha, skoczył do

drzwi, rozwarł je z trzaskiem i wypadł z domu. Rzuciłem się za nim.

W kuchni cała rodzina Tomka spała. Mimo to na stole płonęła mała lampka. Tomkowa nie rozebrana leżała bokiem na łóżku, na którym, przykryty pierzyną, rozpychał się Tomek i ostro pochrapywał. Mańka spała na zydlu, zastanym garściami słomy. Pod głową zamiast poduszki, miała zwinięte jakieś łachy, nakryta była dużym, ojcowskim kożuchem.

Kiedy przebiegałem obok zydlu, posłyszałem naraz wystraszone głos Mańki.

— Michał, gdzie tak lecisz?

— Wojna przerwana!

Na dworze było mroźno i tak spokojnie, jakby cały świat wymarł. Marcel stał na pagórku. Nagle, jak zwalony z nóg, rozciągnął się na ziemi i począł nadsłuchiwać.

— Michał — powiedział głębokim szeptem — posłuchaj i ty, bo tak mi się wydaje, jakby słychać było odgłos przemarszu całej armii samochodów, wozów, ludzi chyba też... Posłuchaj!

Położyłem się obok niego. (d. e. n.)